

ת"פ 22432/09/17 - עייד אזברגה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 22432-09-17 מדינת ישראל נ' אזברגה

בפני	כבוד השופט עמית פרייז
המבקש/הנאשם	עייד אזברגה ע"י עו"ד כאמל נאטור
נגד	
המשיבה/המאשימה	מדינת ישראל ע"י שלוחת תביעות נתניה

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב אישום בשל טענה להגנה מן הצדק, עקב העובדה כי בטרם הגשת כתב האישום קיבל הודעה על סגירת תיק החקירה. ביום 10/9/17 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של הסעת שב"ח והפרעה לשוטרי תפקידו. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם הסיע באוטובוס שלושה נסיעים, שהיום תושבי אזור יהודה ושומרון אשר החזיקו באישורי כניסה למרחב קו התפר בלבד ולא החזיקו בהיתרי שהייה או תעסוקה בישראל. בהמשך סימן שוטרי לנאשם לעצור את אותו רכב אולם הנאשם המשיך בנסיעה ועצר רק כשהשוטרי כרו פעם נוספת ורץ אחריו.

השתלשלות העניינים

בדין שהתקיים ביום 23/1/18 העלה ב"כ הנאשם לראשונה את הטענה העובדתית כי הנאשם קיבל את ההודעה אודות סגירת התיק. באותו המועד, לאחר דיון ראשוני, ניתנה החלטה לפיה היה על המאשימה לערוך בירור עם הגורם ששלח את ההודעה על סגירת התיק בדבר הנסיבות שהביאו אותו לעשות כן.

ביום 13/3/18 התקבלה הודעת המאשימה בה נכתב: "בירור שערך הח"מ עם קצין החקירות העלה כי התיק נסגר בטעות".

בעקבות התייחסות לקויות זו, ביום 3/5/18 נתבקשה התייחסות משלימה שתיתן מענה למספר שאלות:

1. האם הטעות התבטאה בעצם סגירת התיק על ידי קצין החקירות, או שמא רק ההודעה על סגירת התיק הייתה מוטעית?

2. מהו ההסבר לאותה הטעות?

3. כיצד ומתי יצאה הודעה בדבר סגירת התיק?

4. כיצד למרות אותה הודעה התיק הגיע לתביעה לצורך הגשת כתב אישום?

5. מתי נודע לתביעה על קיומה של אותה מוטעית?

ביום 17/5/18 התקבלה התייחסות המאשימה. מההתייחסות עלה כי לאחר בירור עם קצין החקירות אשר טיפל בתיק התברר כי בעת הטיפול בתיק סבר קצין החקירות כי אין די ראיות להגשת כתב אישום, ועל כן הוא החליט לסגור את התיק ביום 30/7/17. באותו המועד נשלחה ההודעה בדבר סגירת התיק לנאשם. בתגובה הוסבר כי הודעות מסוג זה נשלחות באופן אוטומטי ולא ניתן לבטלן לאחר השליחה. עם זאת, ביום 31/7/17 החליט קצין החקירות לעיין בתיק פעם נוספת, ובאותו המועד הוא החליט להעביר את התיק

לשלושת התביעות לצורך המשך טיפול והכנת כתב אישום. עוד צוין בתגובה כי לתביעה נודע על הודעת הסגירה המוטעית רק לאחר טענת ב"כ הנאשם ביום הדיון.

ביום 29/5/18 התקבלה השלמת טיעונים מטעם ב"כ הנאשם המתייחסת לאמור בהודעה המעודכנת של התביעה.

דיון והכרעה

הנה כי כן, ההחלטה הראשונית בדבר סגירת התיק הייתה לאחר שהופעל שיקול דעת מהותי על ידי גורם שאין מחלוקת כי היה מסומן להורות על החלטה זו. זאת להבדיל מטעות שעניינה שליחה הודעת סגירה למרות החלטתה מהותית שלא לסגור התיק. החלטה מהותית של גורם תביעתי לסגור התיק ניתנת לשינוי לאחר מכן, אולם כמו בכל החלטה של רשות מנהלית לשנות החלטתה, אין מקום כי השינוי יעשה ללא כל הצדקה של ממש. למשל, שינוי מהותי של הנסיבות. למשל, גילוי של ראיות חדשות. למשל, כאשר האינטרס הציבורי בבירור האשמה הוא כה משמעותי, עד שהוא מחייב את שינוי ההחלטה הקודמת, למרות הפגיעה באינטרס הציפיה של הנאשם. ביחס לכל אלה, ראו למשל: בג"צ 844/86

דוחן נ' היועמ"ש, בג"צ 6781/96 אולמרט נ' היועמ"ש, תפ 14-101-28141 (שלום ק"ג) מ"י נ' אלוך.

מתגובת המאשימה לא ברור מה גרם לקצין החקירות לשנות את דעתו יום לאחר שהחליט לסגור את התיק. בכל אופן ביום שחלף מההחלטה על סגירת התיק להחלטה בדבר

פתיחת התיק מחדש, לא התגלו ראיות חדשות ולא השתנו נסיבות, באופן שהיה בו בכדי להצדיק את פתיחת התיק מחדש.

הנזק אשר נגרם לנאשם כתוצאה משינוי עמדת המאשימה הוא עוגמת נפש לאחר שנכזבה ציפיותו כי לא יועמד לדיון, שהתגבשה על בסיס ההודעה שקיבל על סגירת התיק. אמנם אין מדובר במקרה בו נגרם לנאשם נזק ראייתי אשר היה עשוי לפגוע בהגנתו אם התיק היה מתנהל, אך עדיין אין להקל ראש באותה עוגמת נפש, בוודאי בהשוואה לאכזבה

אפשרית נוכח שינוי החלטות אחרות של רשויות מנהליות. הרי יש לזכור, עניין לנו בדיני נפשות ולא בדיני ממונות למשל.

מעבר לכך, לאחר שבסך הכל יום לאחר מכן קצין החקירות החליט לפתוח את התיק מחדש, היה באפשרותו למנוע את הנזק שנגרם בעצם שליחת ההודעה לנאשם. מתגובת

המאשימה עולה כי לאחר החלטה בעניין סגירת התיק ההודעה בדבר הסגירה נשלחת באופן **אוטומטי** לנאשם. עקב כך, קצין החקירות היה אמור לדעת שהנאשם צפוי לקבל

הודעת סגירה (אך טרם קיבל אותה נוכח פער הזמנים הקצרצר בו השתנתה ההחלטה), ומשכך היה עליו ליצור מייד קשר עם הנאשם וליידעו בכך שעומדת להגיע אליו הודעה

בדבר סגירת תיק אשר הינה מוטעית ועל כן על הנאשם להתעלם ממנה. קצין החקירות לא פעל בדרך זו, ובכך נוצרה אותה ציפייה שנכזבה לאחר מכן.

בשים לב לכל האמור, סבורני כי נפל פגם בהתנהלות המדינה כלפי הנאשם, אשר מעורר תחושה של פגיעה בצדק ובהגינות ההליך. עתה יש לבחון את האינטרס הציבורי, אשר

בעניינו רלבנטי בשני מובנים. במובן אחד, האם היה בו בכדי להצדיק את שינוי החלטה בדבר סגירת התיק ללא ראיות חדשות או נסיבות חדשות. במובן השני, האם יש בו בכדי

להצדיק את המשך ההליך שבפניו, וזאת נוכח טענת ההגנה מהצדק.

לעניין זה, הרי שהנאשם הועמד לדיון בעבירה עיקרית של הסעת שב"ח. אין להקל ראש בעבירה זו, שכן מטרתה היא שמירה על הביטחון ועל ריבונות המדינה לקבוע את הבאים

בשעריה. העונש ההולם בגין עבירה זו הינו דרך כלל מאסר בפועל, וזו על דרך עבודות שירות, לצד מאסר מותנה וקנס בשיעור אלפי שקלים. אדרבא כאשר מדובר בהסעה של

שלושה שב"חים.

יחד עם זאת, מדובר כאן בשב"חים אשר החזיקו באישורי כניסה למרחב קו התפר, כלומר מדובר באנשים אשר עברו מסגרת ביטחונית. לפיכך בשונה ממקרים של הסעת שב"חים

אשר אין ברשותם אישורים כלל, השיקול הביטחוני אינו רלבנטי כאן, ומותרים אנו רק עם שיקול הריבונות לברור את הנכנסים לשטח המדינה. עם זאת יש לזכור שגם בנגזרת של

שב"חים מחזיקים באישורי כניסה למרחב קו התפר, המדובר בעבירה נפוצה, וכזו יש לפעול לשרשה. על כן העמדה לדיון בעבירה זו בנגזרת זו הינה עניין שבשגרה, אולם רמת

הענישה נמוכה יותר, כך שלא אחת המאסרים הינם מותנים בלבד, לצד קנסות בשיעור אלפי שקלים.

לצד זאת הואשם הנאשם בעבירה של הפרעה לשוטרי, אך זו בנסיבותיה הינה ספיה של העבירה הסעת שב"ח, מה עוד שבנסיבותיה אינה ברר חומרה נמוך מאד, שכן לאחר צעדים

נוספים ופשוטים מצד השוטרי הנאשם עצר את הרכב.

לטעמי, נוכח נסיבות העבירות לעיל, האינטרס הציבורי בבירורן אולי מצדיק מלכתחילה את ההחלטה לבחון אם להגיש כתב אישום למרות שיום קודם לכן הוחלט לסגור את תיק

החקירה. אך כאשר שליחת הודעת הסגירה הביאה לציפייה של הנאשם כי לא יועמד לדיון, ובעיקר כאשר ניתן היה למנוע ציפייה שכזו על דרך ידועה הנאשם מייד לאחר שינוי

ההחלטה, סבורני כי לא מדובר באינטרס ציבורי אשר יש בו בכדי לאזן את התחושה בדבר הפגיעה בצדק ובהגינות המשפטית.

נוכח האמור לעיל, הריי מקבל את טענת ההגנה מהצדק, ומורה על ביטול כתב האישום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד.

המזכירות תעביר עותק מהחלטה לצדדים.

ניתנה היום, 10/6/18, בלשכה.